

Силабус
навчальної дисципліни
Українсько-польські відносини: минуле і сучасність

2023-2024 навчальний рік

Освітня програма: «Середня освіта (історія)»

Спеціальність: 014 Середня освіта (Історія)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Рівень вищої освіти: другий

Викладач (і)	Федорик Юрій Володимирович
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/composition-kaf-istor/fedorik/
Контактний тел.	0999058168
Е-mail викладача:	Jurij83fedoryk@gmail.com
Графік консультацій	Четвер 11.10-12.30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5	20	20	110	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: Дипломатія, історія, політика, міжнародні відносини, двосторонні відносини, культурний обмін, міграція, конфлікти, співпраця, сусідство.

Мета та предмет курсу:

Навчальний курс «Українсько-польські відносини: минуле і сучасність» спрямований на аналіз відносин між українцями та поляками в різних площинах: політичній, соціально-економічній та культурній. Курс охоплює історичний період від давніх часів до сучасності. Мета курсу - надати студентам глибоке розуміння важливих історичних та сучасних подій, які вплинули на відносини між двома сусідніми народами. Предмет курсу включає вивчення історії взаємин між Україною та Польщею, від подій минулого до сучасності. В рамках курсу досліджуються ключові етапи спільного історичного минулого.

Також аналізуються сучасні виклики та можливості для співпраці між Україною та Польщею у політичній, економічній, культурній та інших сферах.

Компетентності та програмні результати навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і багатокультурність в суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

Спеціальні компетентності

СК 2. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності.

СК 3. Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.

СК 4. Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією.

СК 5. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси

СК 10. Здатність розвивати в учнів критичне мислення.

СК 11. Здатність формувати ціннісне ставлення в учнів.

СК 12. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати історичні явища та події з позицій прав і свобод людини

ПРН 3. Виявляти повагу до української культури та національної ідентичності

ПРН 4. Розуміти роль історичної освіти як складової історичної політики держави і способу долучення до історичної пам'яті

ПРН 6. Розв'язувати проблему

ПРН 7. Спілкуватися державною мовою

ПРН 8. Здійснювати структурно-функціональний аналіз навчального матеріалу та визначати очікувані результати навчальної діяльності

ПРН 9. Добирати зміст навчального матеріалу

ПРН 11. Залучати до навчання історії матеріал інших предметів

ПРН 13. Створювати ситуацію критичного мислення

ПРН 15. Орієнтуватися в інформаційному просторі

ПРН 23. Використовувати останні досягнення історичної науки у навчанні історії

Зміст курсу:

ЗМ1. Українсько-польські відносини в середньовічний та ранньомодерний період (до кінця XVIII ст.)

Тема 1. Польсько-руські відносини в середньовічну добу (X-XIV ст.)

Тема 2. Польсько-литовських політичний простір та Україна (1385-1795 рр.)

Тема 3. Запорозьке козацтво як елемент спільної пам'яті польсько-українського політичного й соціокультурного простору

ЗМ2. Українсько-польські відносини в кінці XVIII - початку XX ст.

Тема 4. Підросійська Україна в польському політичному дискурсі XIX ст.

Тема 5. Польські впливи в українському національному відродженні

Тема 6. Українсько-польський конфлікт за австрійську Галичину в XIX - поч. XX ст.

ЗМ3. Українсько-польські відносини в XX - початку XXI ст.

Тема 7. Українсько-польські стосунки в 1918-1939 роках

Тема 8. Трудні питання українсько-польських відносин в 1939-1947 роках

Тема 9. Між конфліктом пам'яті до діалогу: післявоєнна доба в історії польсько-українських відносин

Методи навчання: Лекція, читання та коментар історичних джерел, робота з картою, таблицями, схемами та діаграмами, бесіда, групові дискусії, робота в малих групах, співбесіда, колоквиум, аудіовізуальний метод, електронні презентації

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Самостійні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за самостійну роботу). Студенти зобов'язані дотримуватися дедлайнів визначених для виконання усі видів письмових робіт з курсу. Відвідання занять є складовою навчального процесу. Академічна доброчесність: передбачається, що при підготовці до практичних занять, роботі з джерелами інформації, будуть дотримуватися всіх видів академічної доброчесності та наукової етики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Навчання відбувається в онлайн платформах Moodle та ZOOM.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: вивчення курсу не передбачає використання програмного забезпечення, крім загально вживаних операційних систем та програм.

Система оцінювання та вимоги:

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Індивід. ПРОЄКТ	Екзамен	Сума
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2			Змістовний модуль 3					
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9-10	20	50	100
3	3	3	3	3	3	3	3	6			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
77-89	добре	
65-76		
58-64	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
50-57		
20-49	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-19	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Базова:

1. БазивД. П. Геополитическая стратегия Украины. — К., 2000.

2. Вандич П. Ціна свободи: Історія Центрально-Східної Європи від Середньовіччя до сьогодення. К., 2004.
3. Зашкільняк Л.О., Крикун М. Г. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2002. 752 с. + 8 кол. мап.
4. Історія Речі Посполитої як історія багатьох народів, 1505-1795. Громадяни, їхня держава, суспільство, культура / Анджей Сулима Камінський. Київ: Наш час, 2011. 263 с.
5. Кірсенко М. Східно-Центральна Європа: від геополітичних фантомів до історичної реальності і геополітичної перспективи // Україна і Польща у Східно-Центральній Європі: спадок і майбуття. К., 1999.
6. Нариси з історії України: формування української модерної нації / Я. Грицак. [2-ге вид.]. Київ: Генеза, 2000. 249 с.
7. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Клочко. Х., 2016. 496 с.
8. Снайдер Т. Перетворення націй: Польща, Україна, Литва, Білорусь 1569-1999 / пер. з англ. Котенко А. К. : Дух і літера, 2014. 464 с.
9. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. 3-те вид., перероб. та розшир. / Український науковий інститут Гарвардського університету; Інститут Критики. К.: Критика, 2006. 584 с.

Додаткова:

10. Вулф Ларі. Винайдення Східної Європи: Мапа цивілізації у свідомості епохи Просвітництва. / Пер. з англ. С. Біленького. — К: Вид-во Часопис «Критика», 2009. 592 с.
11. Гелнер Е. Нації та націоналізм; Націоналізм: Пер. з англ. — К.: Таксон, 2003. 300 с. (Ex professo).
12. История Центрально-Восточной Европы / Н. Алексюн [и др.]. СПб. : Евразия, 2009. 1120 с.
13. Мотика, Гжегож. Від волинської різанини до операції : польсько-український конфлікт 1943-1947 рр. / [авториз. пер. з пол. А. Павлишина]. Київ: Дух і Літера, 2013. 351.
14. Снайдер Т. Криваві землі: Європа між Гітлером та Сталіним: монографія. Київ: Грані-Т, 2011. 448 с.
15. Шевченко Ігор. Україна між Сходом і Заходом. Нариси з історії культури до початку XVIII століття / авторизований переклад з англійської Марії Габлевич, під редакцією Андрія Ясіновського. Львів: Інститут Історії Церкви Львівської Богословської Академії/ 2001. XIX+250 с., 5 карт.
16. Andrew Wilson. The Ukrainians: Unexpected Nation. Fourth edition. New Haven and London: Yale University Press, 2015 (1st ed. - 2000, 2nd ed. 2002, 3rd ed. 2009). 410 pp.

Інтернет-ресурси

Academia.edu

Электронная библиотека (Україна) (www.lib.com.ua/)

ACLS History E-Books Project (США) (www.historyebook.com/)

Міжнародний комітет історичних наук (www.cish.org/)